

Internationella rapporten 2017

Gård&Djurhälsan

FRISKA DJUR GER VÄLMÄENDE GÅRDAR

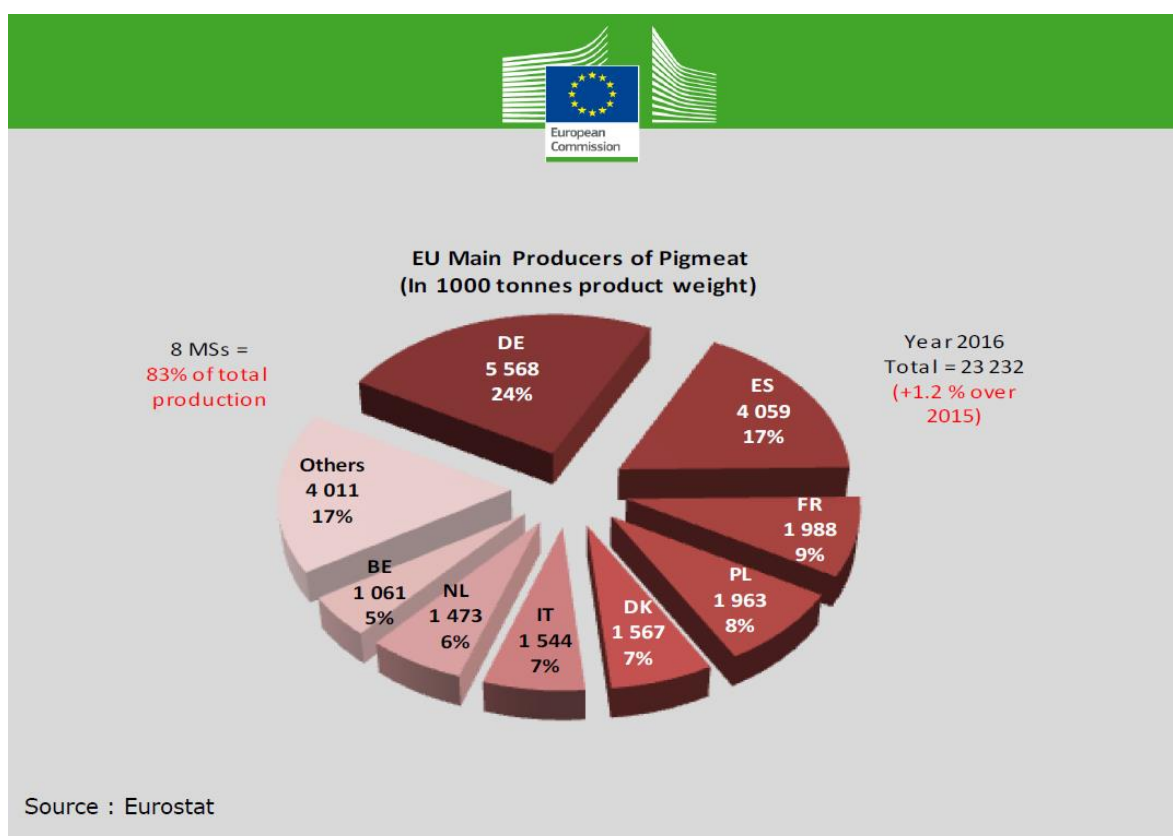
Gård & Djurhälsan deltar i ett internationellt nätverk, InterPIG. I nätverket jämförs produktionsresultat och ekonomiska parametrar från medlemsländernas grisproduktion. Nätverket fungerar också som en referensgrupp och kunskapsbank för olika aktuella frågor kopplade till grisnäringen i respektive land. I denna rapport redovisas produktionsresultat och ekonomiska jämförelser från 2016 samt resultatutvecklingen 2012-2016.

Följande länder är medlemmar i InterPIG: Belgien, Brasilien, Danmark, Finland, Frankrike, Canada, Nederländerna, Storbritannien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ungern, USA och Österrike.

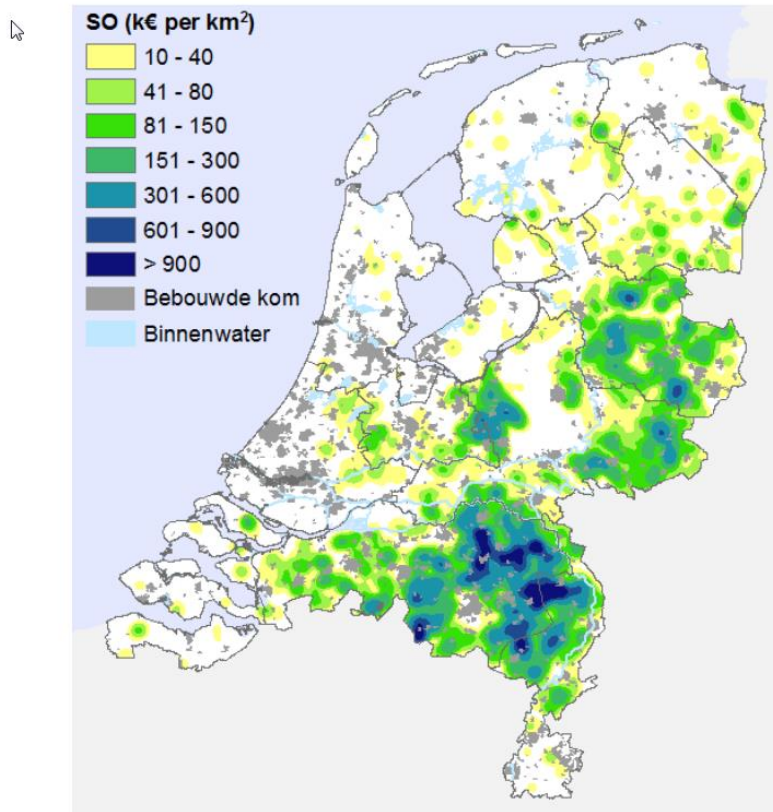
Nederländerna var värdland för årets InterPIG-möte som hölls i Wageningen.

Internationell utblick: Nederländerna

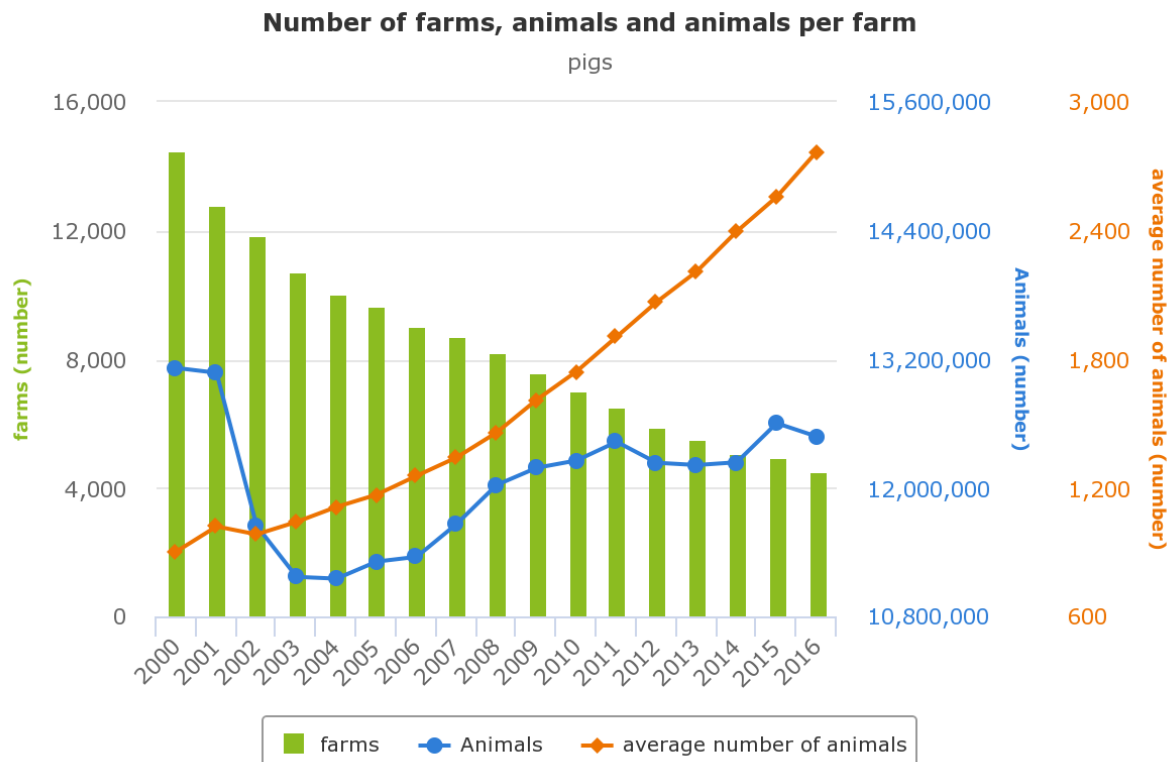
Värdlandet för InterPIG-mötet, Nederländerna, är den sjunde största producenten av griskött i EU, med en produktionsvolym under 2016 på 1 473 000 ton. Nederländerna står för 6 % av grisproduktionen inom EU. Diagrammet nedan visar dessutom att det är åtta medlemsländer som står för 83 % av den totala grisproduktionsvolymen.

Grisproduktionen är sedan länge koncentrerad till de östra och södra delarna av landet, där jordarna är magrare och mindre lämpade för växtodling. Även fjäderfäproduktionen är koncentrerad till dessa regioner, vilket inneburit en stark koncentration av intensiv animalieproduktion inom ett relativt begränsat område.

Strukturumvandlingen inom holländsk grisproduktion följer samma mönster som i de flesta andra länder. Färre och färre produktionsenheter, med allt fler djur per enhet. På grund av lönsamhetsproblemen under 2015 och 2016 så har produktionen minskat med cirka 1 %.

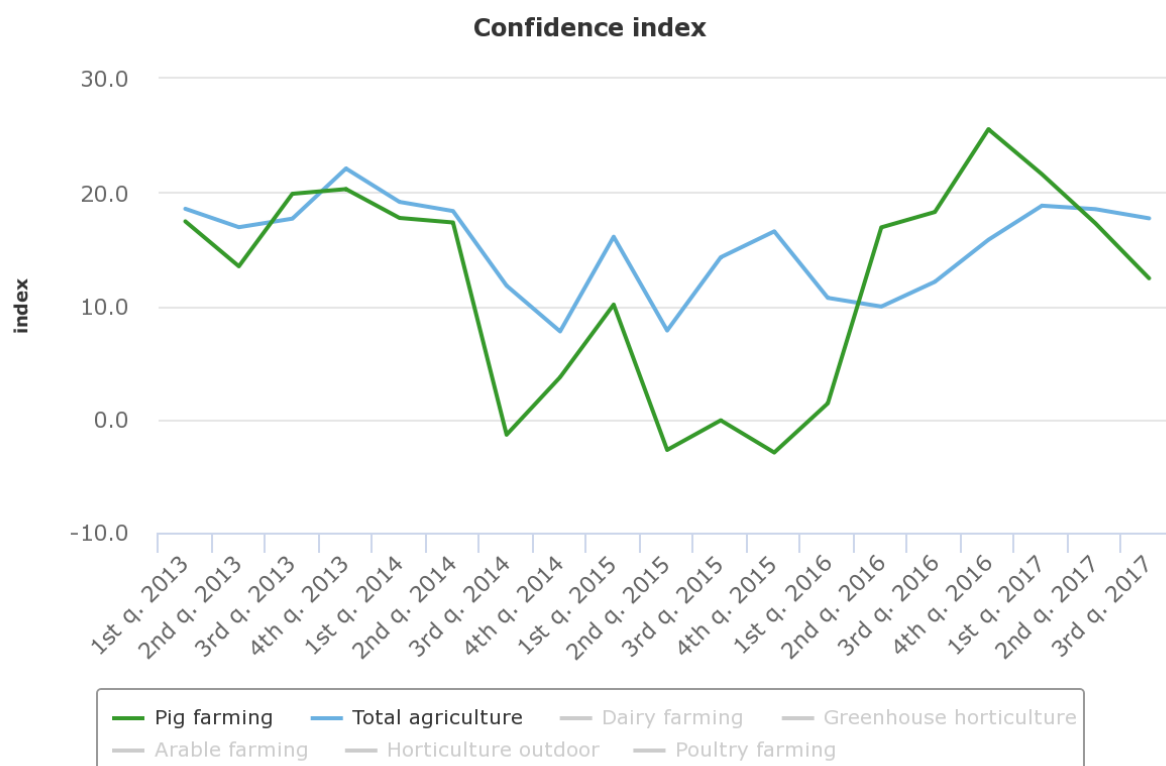
Source: CBS-Landbouwtelling, bewerking Wageningen Economic Research.

Det finns cirka 4500 grisgårdar i landet, och av dessa är 30 % helintegrerade. Medelstorleken för en specialiserad smågrisproducent är 660 sugor och en genomsnittlig slaktgrisproducent har cirka 1900 platser. De integrerade producenterna har något färre sugor, i genomsnitt 430 st.

En stor utmaning som holländsk grisproduktion tagit är att minska antibiotikaförbrukningen. Så här långt har man varit framgångsrika, förbrukningen har minskat med 56 % under de senaste fem åren. Detta har dock inneburit kraftigt ökade vaccinationskostnader.

För att möta handelns och konsumenternas ökande krav på djurvälstånd och miljöhänsyn, så föröker griskärlingen introducera olika marknadskoncept, där man lyfter fram de insatser som gjorts inom dessa områden.

Bland de viktigaste marknadspolitiska frågorna framöver att hantera för griskärlingen i Nederländerna är det kunskapsmässiga avståndet till konsumenten, som inte förstår villkoren griskärlingen. Dessutom måste arbetet med minskning av antibiotikaanvändningen fortsätta liksom anpassningen av stallarna till frigående griskärling samt att komma ifrån behovet av svanskupering. Alla dessa frågor kommer att vara förknippade med stora kostnader, vilket också påverkar griskärlingens framtidstro.

Source: Wageningen Economic Research, LTO, Flynth, Ministerie van Economische Zaken.

Källa: Wageningen Economic Research

Underlag till resultaten från InterPIG

I tabell 1 visas vilka länder som ingår i InterPIG samt hur stor andel av de olika ländernas produktion som ingår i resultatunderlaget. Siffrorna från Brasilien, Canada och USA är dock inga nationella medeltal, utan kommer från teoretiska beräkningsmodeller baserade på olika källor om landets totala produktion.

Variationerna i det statistiska underlaget är relativt stora mellan länderna. Finland har i särklass bäst täckning för sitt underlag i förhållande till grispopulationen. För Irland, Nederländerna och Sverige finns majoriteten av suggpopulationen med i underlaget. Andelen insända produktionsresultat för smågrisproduktionen i Sverige har dock minskat jämfört med föregående år med 15 %. Den stora utmaningen för svenskt vidkommande är att få med fler resultat från slaktgrisproduktionen. Produktionsuppföljning är viktigt, inte bara för att jämföra sig med sig själv, utan också med andra. Att följa den produktionstekniska utvecklingen samt produktionsekonomin i det egna företaget i kombination med en omvärldsanalys är det säkraste sättet att veta om grisföretagandet utvecklas åt rätt håll. Det ger dessutom ett bra underlag för strategiska beslut. ”Utan spaning, ingen aning”

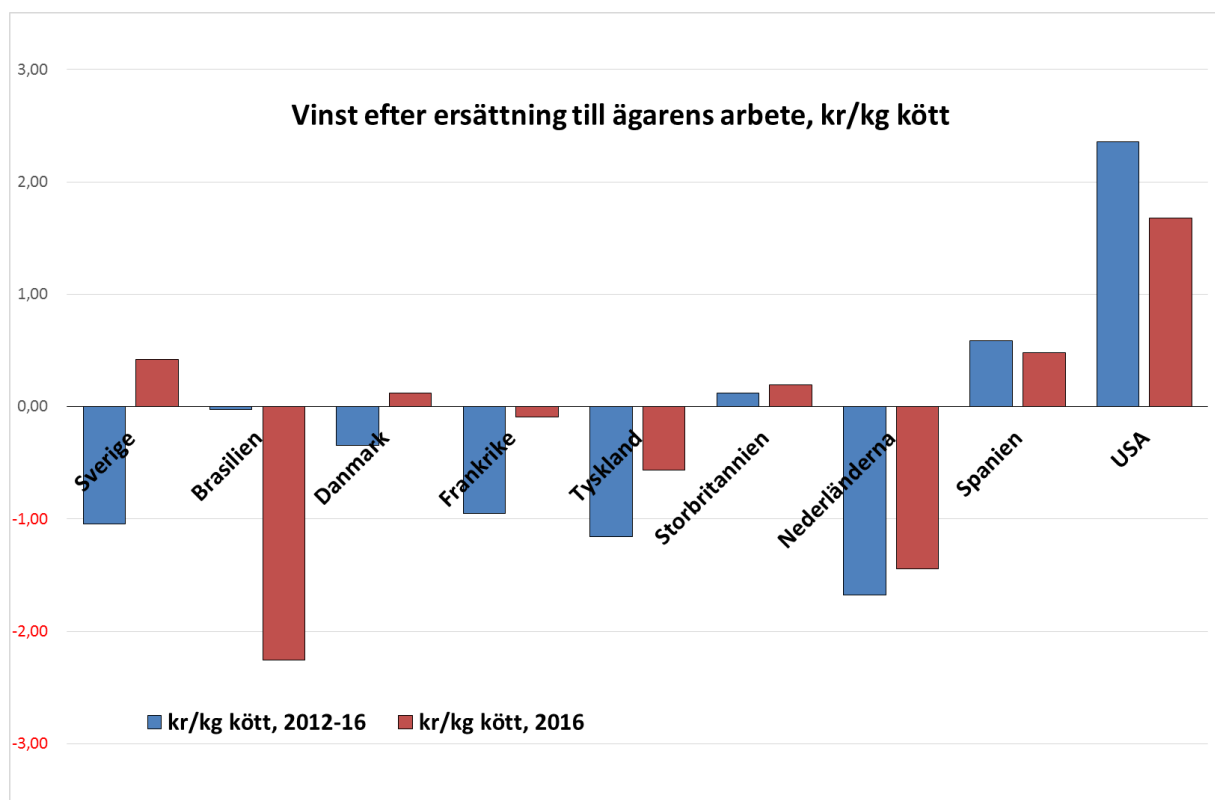
Tabell 1. Underlag till produktionsresultat från InterPIG-länderna 2016.

Land	Smågrisproduktion			Slaktgrisproduktion		
	Antal besättningar	Medelantal suggor	Suggor i % av landets totala population	Antal besättningar	Medelantal slaktgrisplatser	Slaktgrisar i % av landets totala produktion
Österrike	211	99	9	337	520	10
Belgien	68	222	9	62	1548	6
Brasilien	-	-	-	-	-	-
Canada	-	-	-	-	-	-
Tjeckien	33	491	15	48	2020	18
Danmark	570	767	44	714	1962	31
Finland	630	143	95	570	900	90
Frankrike	1008	211	21	1008	1776	25
Tyskland	554	248	7	1948	1259	16
Storbritannien	181	638	35	111	1554	5
Ungern	136	93	7	203	707	5
Irland	111	775	57	96	4800	55
Italien	-	500	5	-	6700	3
Nederländerna	843	686	62	851	2020	30
Spanien	765	1100	39	3886	1750	36
Sverige	147	363	61	63	1410	11
USA	745	-	-	3401	-	-

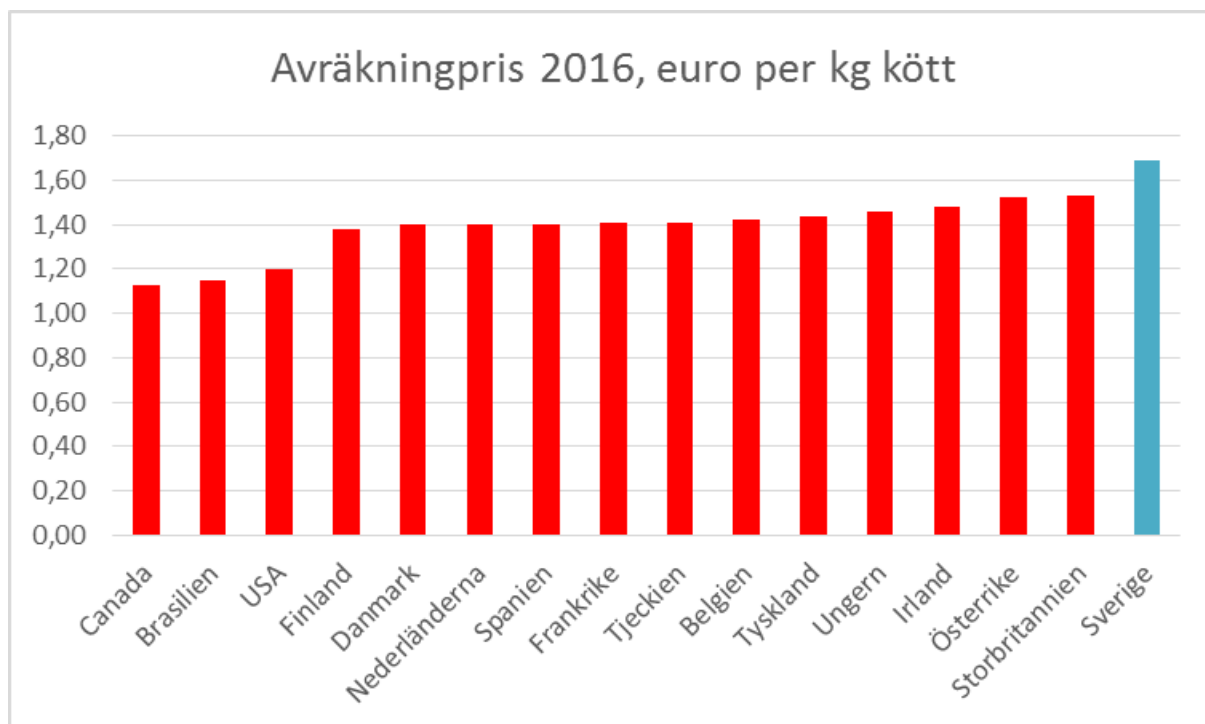
Produktionsekonomi

Hur har det gått för Sverige och övriga InterPIG-länder 2016? Utvecklingen i Europa har präglats av en ekonomisk återhämtning, tack vare bättre avräkningspriser och lägre foderkostnader. Det gäller framförallt de stora exportländerna Danmark och Spanien, som har arbetat upp nya exportvägar efter Rysslands importstopp. Det stora grisproducerande länderna Tyskland och Nederländerna kämpar fortfarande med lönsamhetsproblem trots att priserna vänt uppåt. För Brasilien och USA har utvecklingen varit negativ. I Brasilien har foderpriserna stigit med 23 % under 2016 samtidigt som avräkningspriserna sjunkit med 3 %. Brasiliens export till Ryssland är inte lika lukrativ längre eftersom Ryssland i rask takt bygger upp sin egen grisproduktion. USA ökade sina produktionsvolymerna kraftigt under 2015 och prognosen var att priserna skulle sjunka under 2016. Prognosen har stämt och priserna har sjunkit med 14 % under 2016. De ekonomiska effekterna av denna prisutveckling har dämpats något i och med att foderpriserna sjunkit med 7 % under samma period.

Sverige är det land som tillsammans med Spanien haft bäst lönsamhet under 2016. Sverige är också det InterPIG-land som haft högst avräkningspris per kg kött under 2016.

Figur 1. Vinst efter ersättning till ägarens arbete.

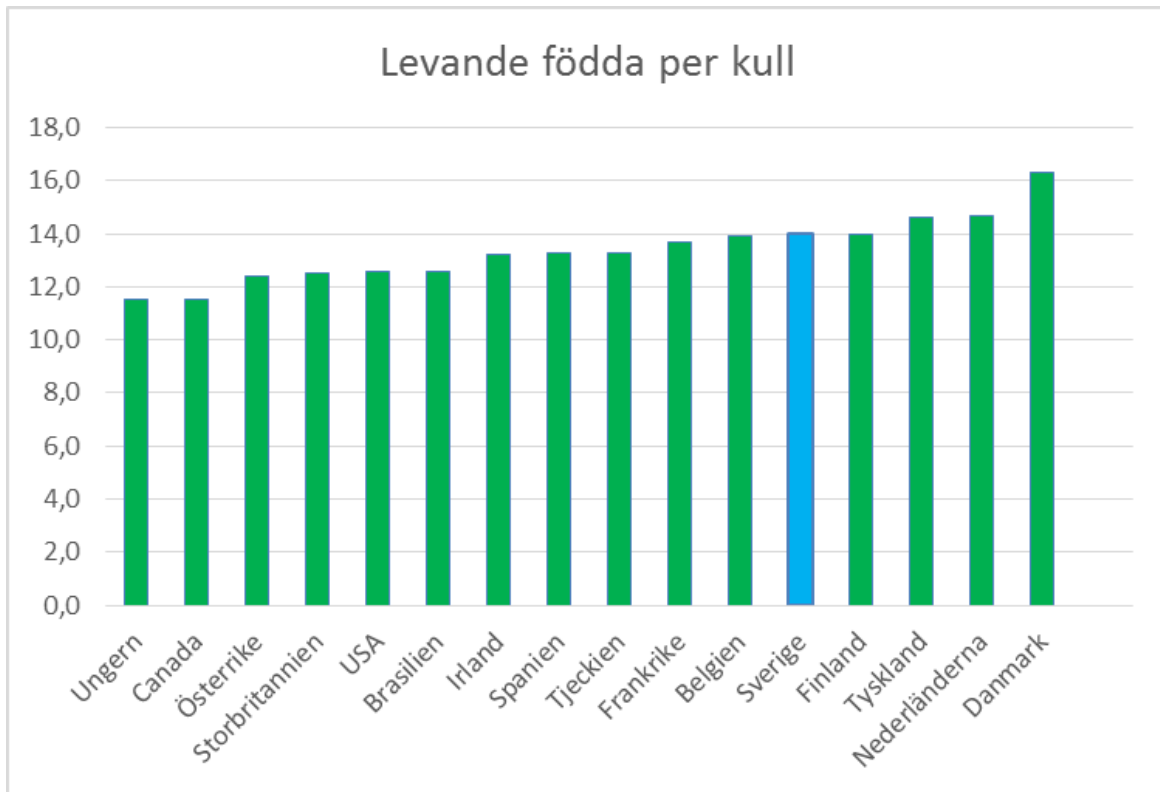
Figur 2. Avräkningspris, euro per kg kött

Produktionsresultat

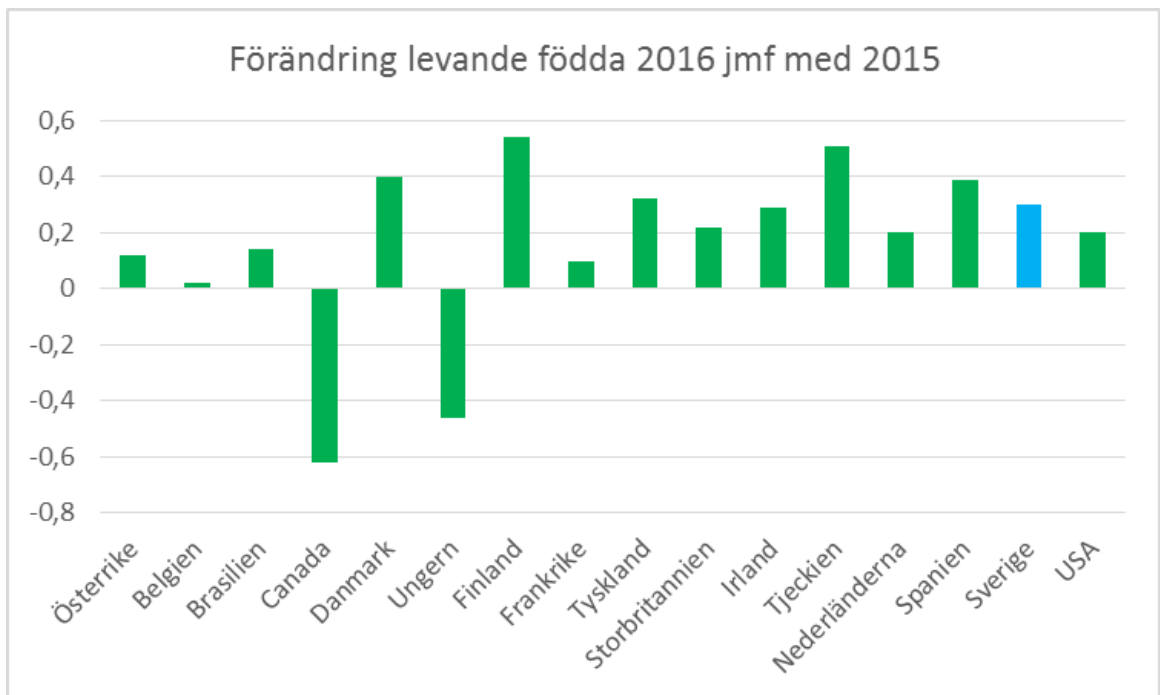
Utvecklingen av produktionsresultatet inom svensk smågrisproduktion är fortsatt mycket positiv. Antal producerade grisar per årssugga har ökat från 25,1 till 25,8. Det mest bidragande resultatmättet är levande födda som ökat från 13,7 till 14,0 grisar per kull. Sverige hävdar sig väl jämfört med övriga länder i antal levande födda. Glädjande är att förbättringen i levande födda har bibehållits fram till avvänjningen, då även antalet avvanda ökat med 0,3 grisar. Fortfarande är det tyvärr så att dödligheten under ditid är högst i Sverige, 17,1 % jämfört med medelvärdet i InterPIG, som ligger på 12,3 %. Men det har trots allt skett en kraftigare minskning i dödlighet i Sverige under 2016 jämfört med tidigare år.

Av flera skäl kan man förvänta sig att denna positiva utveckling kommer att fortsätta kommande år. Den nya genetiken från Norge, Nederländerna och Danmark som introducerats i Sverige är en bidragande orsak till resultatförbättringarna. Här ser vi bara i början på utvecklingen eftersom genomslaget i den svenska livdjurspopulationen inte kommit så långt ännu. Den nya genetiken förväntas påverka både kullresultatet och moderdjurens produktionsegenskaper i positiv riktning.

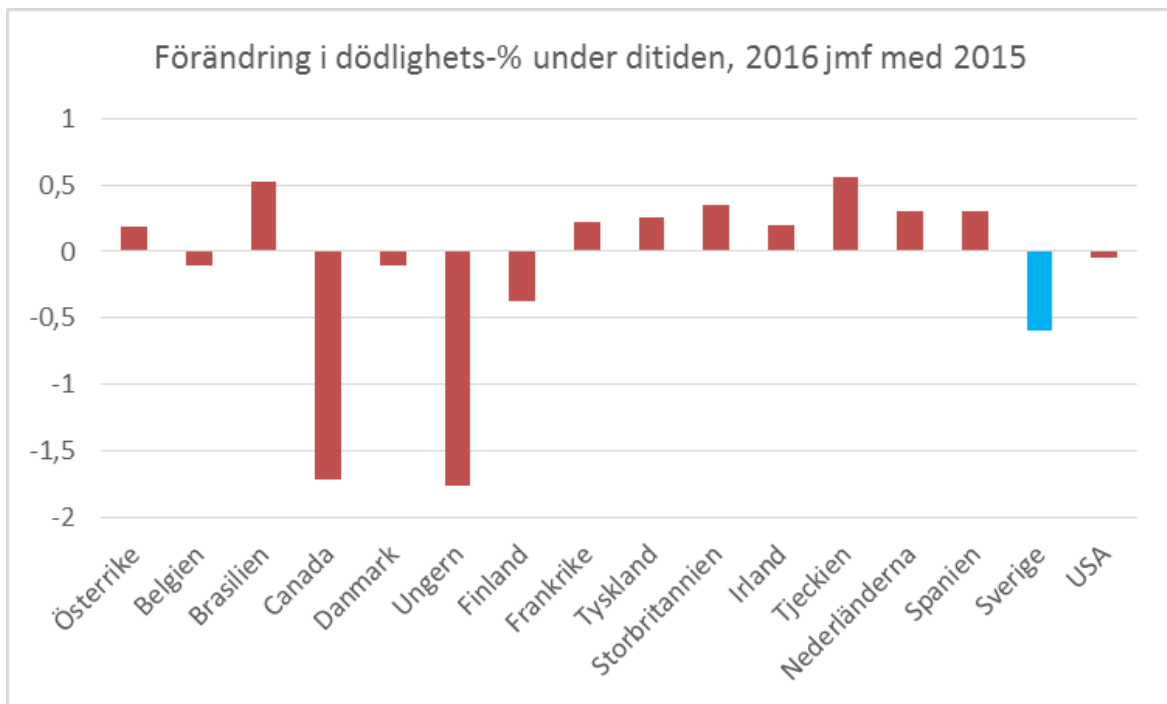
Tack vare expertgruppernas arbete inom Handlingsplan gris har det också lyfts fram, på ett tydligare sätt än tidigare, vilka förändringar i arbetsrutiner i samband med grisning som krävs för att öka smågrisöverlevnaden. Bland annat kan nämnas mer konsekventa rutiner för diskifte, som börjar tillämpas mer och mer. Likaså har det blivit mer fokus på miljöförbättrande åtgärder för att skapa en torr, ren och dragfri miljö för den nyfödda grisen.

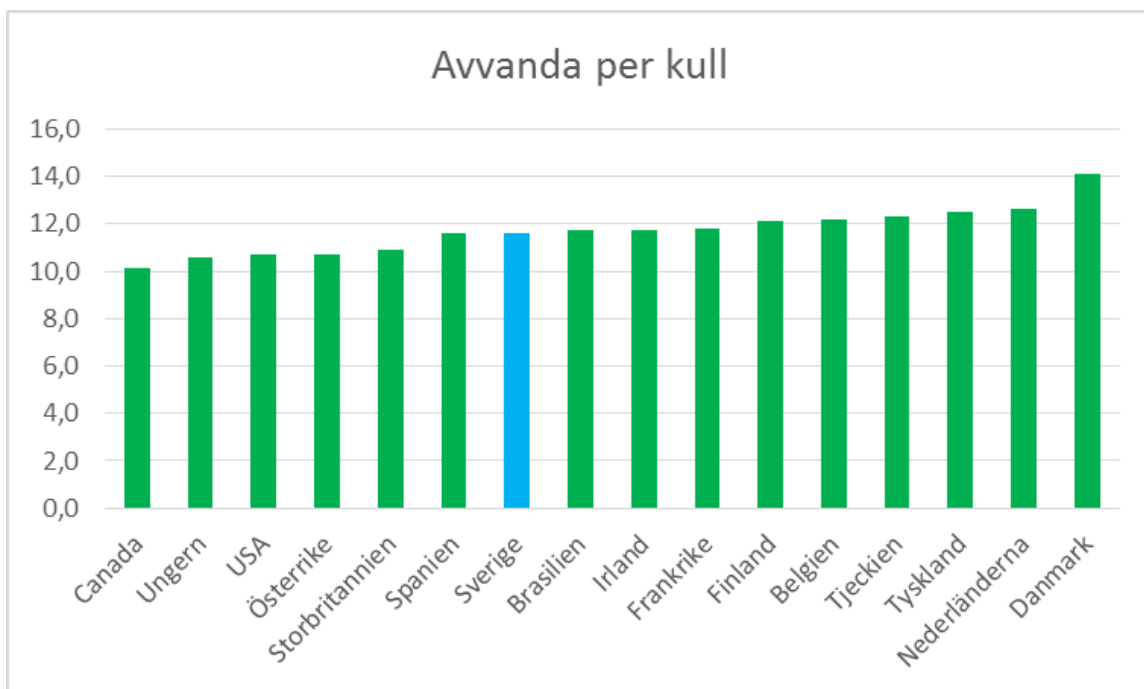
Figur 3. Antal levande födda per kull 2016

Figur 4. Förändring levande födda, 2016 jämfört med 2015

Figur 5. Förändring i dödlighets-% under ditiden, 2016 jämfört med 2015

Figur 6. Antal avvanda per kull 2016

I tabell 2 visas produktionsresultatet på årsbasis. Det som påverkar effektiviteten mest negativt i svensk smågrisproduktion, förutom smågrisdödligheten, är det låga antalet kullar per sugga och år. I Sverige får suggan i genomsnitt 2,23 kullar, medelvärdet i InterPIG är 2,31 kullar. Det finns ett klart samband mellan antal kullar per år och ditiden. Svenska grisar diar i genomsnitt 32,9 dagar, medan grisarna i övriga InterPIG-länder har en genomsnittlig ditid på 26,5 dagar. Denna skillnad i ditid motsvarar nästan en producerad gris per årssugga! Kullar per årssugga påverkas också av antalet improduktiva dagar per kull. I Sverige har dessa under 2016 minskat med 6 % eller en dag per kull, vilket är den kraftigaste förbättringen på över 10 år. Förklaringen till detta är bland annat noggrannare semineringsrutiner och bättre standard och hull på suggorna vid avvänjning vilket ger tydligare brunster.

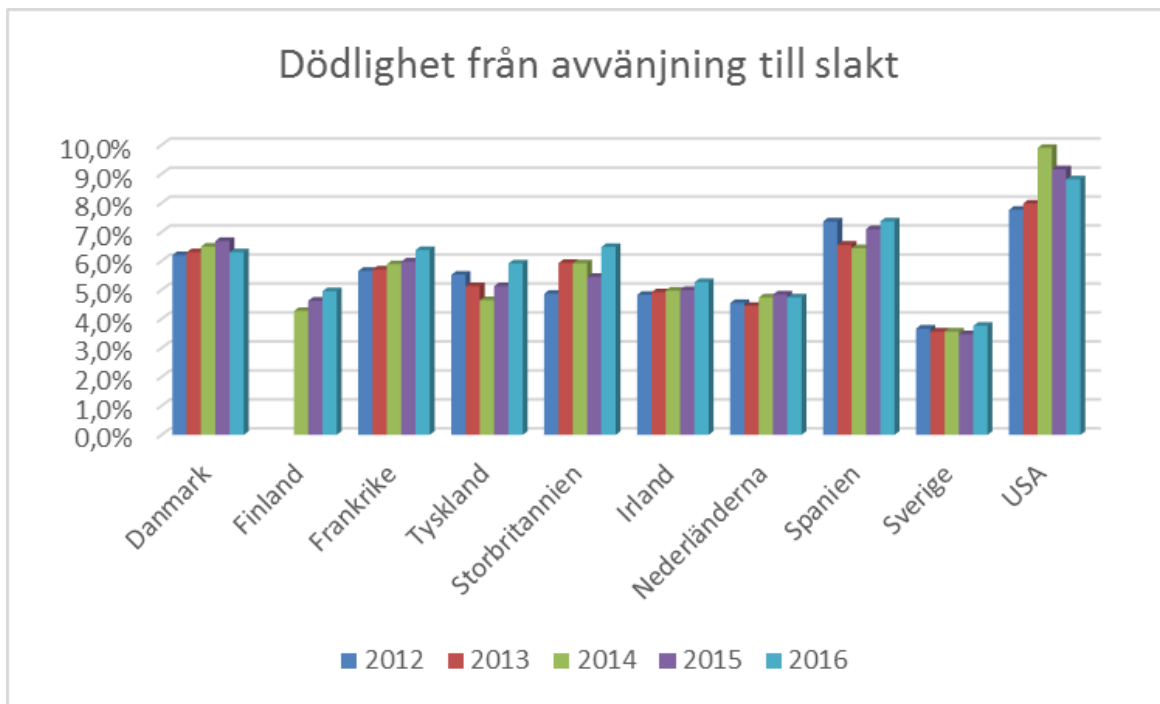
Tabell 2. Antal producerade grisar per årssugga år 2016

	Antal födda grisar	Antal avvanda grisar	Antal sålda smågrisar	Antal slaktade grisar
Österrike	28,9	24,9	24,2	23,7
Belgien	34,1	30,1	28,7	27,9
Brasilien	29,0	26,8	26,3	25,7
Canada	26,5	23,2	22,7	21,9
Tjeckien	30,1	27,7	26,8	26,2
Danmark	37,0	32,1	31,1	30,1
Finland	31,1	26,9	26,3	25,6
Frankrike	32,0	27,5	26,7	25,7
Tyskland	34,1	29,1	28,1	27,4
Storbritannien	28,4	24,8	23,9	23,2
Ungern	26,8	24,9	24,4	23,6
Irland	31,3	27,9	27,1	26,4
Italien	27,5	24,3	23,5	22,9
Nederländerna	34,7	29,8	29,1	28,4
Spanien	31,1	27,0	25,9	25,0
Sverige	31,2	25,9	25,3	24,9
USA	30,3	25,7	24,6	23,4
MEDEL	30,8	27,0	26,2	25,4
Differens 2016: Sverige mot InterPIG´s medelvärde	0,4	- 1,1	- 0,8	- 0,5

Differens 2015: Sverige mot InterPIG´s medelvärde	0,2	- 1,4	- 1,2	- 0,8
--	------------	--------------	--------------	--------------

Eftersläpningen i årsproduktion under smågristiden tas delvis ifatt under perioden från avvänjning och fram till slakt, vilket visas i tabell 2. Sverige är det land som har i särklass lägst dödlighet under denna period, 3,8 % jämfört med ett medelvärde på 5,7 %. USA har en dödlighet på närmare 9 %, Spanien 7,4 % och Danmark 6,3 %.

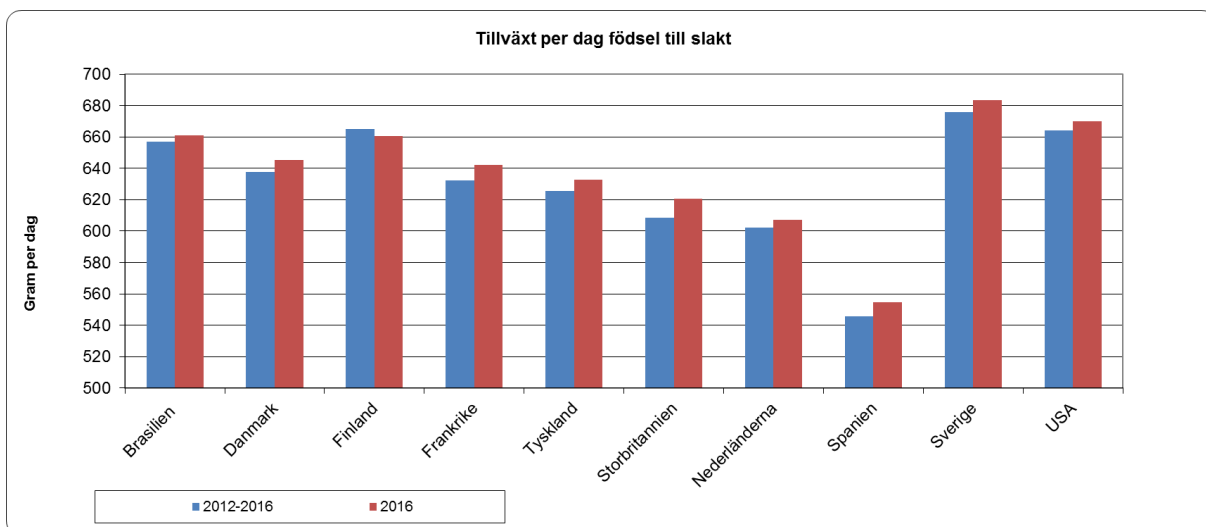
Det är tack vare ett väldigt gott hälsoläge, lågt smittryck i stallarna och en konsekvent omgångsuppfödning under många år, som svensk grisproduktion har en så låg dödlighet under denna period. Det hälsoförebyggande arbetet är ett långsiktigt arbete som måste drivas vidare i samarbete mellan besättningsägare och veterinärer, rådgivare och övriga aktörer i branschen. I takt med att produktionsenheterna blir allt större så är detta arbete allt viktigare.

Figur 7. Dödlighet från avvänjning till slakt

Sverige är fortfarande bland de bästa i världen vad det gäller tillväxten från födsel till slakt. Fastän vi redan ligger en mycket hög nivå så har tillväxten förbättrats ytterligare ett snäpp jämfört med föregående år. Detta klarar svenska grisproducenter utan gruppbehandling med antibiotika och utan andra tillväxtbefrämjande behandlingsinsatser, men tack vare att grisarna är väldigt friska. Sundheten är den viktigaste förutsättningen för att grisen ska bli en god foderomvandlare som kan utnyttja sin genetiska tillväxtpotential.

De två länder som förbättrat tillväxtresultatet mest under 2016 är Ungern och Storbritannien.

Figur 8. Tillväxt per dag födsel till slakt

Sammanfattning

I en internationell jämförelse hävdar sig svensk grisproduktion mycket väl sett ur ekonomisk synpunkt. Sverige har haft en period med relativt höga avräkningspriser samtidigt som foderpriserna har hållit sig på en lägre nivå.

Även vad det gäller produktionsresultaten så ligger svensk grisproduktion långt framme, med två undantag. Den höga dödligheten under ditiden och den lägre produktionseffektiviteten mätt i antal kullar per sugga och år. Dock finns det många tecken som inger hopp om att dödligheten är på väg ned, tack vare dels ny genetik och dels förbättrad rådgivning om rutinerna och närmiljön runt grisning. Även gällande resultatmåttan improduktiv tid per kull och kullar per sugga och år finns det goda utsikter till förbättringar under kommande år.

Svensk grisproduktion har ett högt förtroendekapital hos konsument och handel, som vi ska fortsätta att förvalta väl. Det gäller att oförtrutet informera om varför svensk grisproduktion är liktydigt med god djuromsorg, vilket ger friska och välmående grisar som behöver minimalt med antibiotika och därför är värda ett högre pris i avräkningsled och i butiksled.

Internationella rapporten tas fram av Ingvar Eriksson, Gård & Djurhälsan,
på uppdrag av LRF Kött.